

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym dnia 8 września 2014 roku Miasto S. W. - Zarząd (...) wniosło o zasądzenie na swoją rzecz od A. S. kwoty 224,40 zł tytułem opłaty za przejazd wraz z opłatą dodatkową za przejazd bez ważnego biletu w dniu 26 września 2013 r. wraz z ustawowymi odsetkami od 11 października 2013 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód domagał się zasądzenia od pozwanego zwrotu kosztów procesu (k. 2-3).

Postanowieniem z dnia 3 grudnia 2014 roku Sąd ustanowił kuratora do doręczeń dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego A. S. w osobie pracownika tut. Sądu M. P. vel P. (postanowienie z dnia 3 grudnia 2014 roku, k. 16).

Na rozprawie w dniu 7 maja 2015 roku kurator ustanowiony dla pozwanego wniósł o oddalenie powództwa z uwagi na nieudowodnienie roszczenia, podnosząc, iż do pozwu została załączona kserokopia wezwania, która nie została w żaden sposób poświadczona przez pełnomocnika powoda (protokół z rozprawy z dnia 7 maja 2015 roku, k. 41).

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Umowa przewozu uregulowana została w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U.00.50.601). Przepis art. 16 ust. 1 Prawa przewozowego konkretyzuje bliżej sposób zawarcia umowy przewozu stanowiąc, że umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym.

Na podstawie przepisu art. 33a ustawy prawo przewozowe, w wersji obowiązującej od dnia 31 stycznia 2005r., przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona, legitymując się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, może dokonywać kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu. W razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona pobierają właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawiają wezwanie do zapłaty.

W razie posiadania przez podróżnego ważnego dokumentu przewozu, którego nie miał podczas przejazdu, do zwrotu i umarzania należności za przewóz i opłaty dodatkowej stosuje się przepis ust. 3a zdanie drugie, zgodnie z którym pobrana należność za przewóz i opłata dodatkowa, po uiszczeniu opłaty manipulacyjnej odpowiadającej kosztom poniesionym przez przewoźnika, podlegają zwrotowi, a w przypadku wezwania do zapłaty - umorzeniu, w przypadku udokumentowania przez podróżnego, nie później niż w terminie 7 dni od dnia przewozu, uprawnień do przejazdu.

Sposób ustalania wysokości opłaty dodatkowej w razie stwierdzenia braku posiadania przez podróżnego odpowiedniego dokumentu przewozu reguluje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej (Dz.U.05.14.117). Zgodnie z § 2 wskazanego rozporządzenia wysokość opłaty dodatkowej ustala się, biorąc za podstawę cenę najtańszego biletu jednorazowego normalnego stosowaną przez danego przewoźnika i za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu opłata dodatkowa wynosi 50-krotność tej ceny.

Powód celem wykazania przysługującego mu od pozwanego roszczenia załączył kserokopię wezwania do zapłaty nr (...) z dnia 26 września 2013 roku opiewające na łączną kwotę 224,40 zł (k. 6).

Zgodnie z treścią art.6 k.c., strona wywodząca z danego faktu skutki prawne powinna fakt ten udowodnić. Przyjęty przez ustawodawcę system kontradyktoryjnego procesu cywilnego oznacza, że strona prowadzi proces na własne ryzyko, w tym będące elementem procesu postępowanie dowodowe, gdyż przepis art.232 k.p.c. stwarza Sądowi jedynie możliwość, a nie obowiązek, dopuszczenia uzupełniająco dowodu nie wskazanego przez strony. W obecnym stanie prawnym strona postępowania nie może braku swojej aktywności, inicjatywy w toku procesu, w tym w szczególności w zakresie postępowania dowodowego, usprawiedliwiać skierowanym wobec Sądu zarzutem braku działania z urzędu

w kierunku wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy (Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 20 września 2006 roku I ACa 394/06).

Zważyć należy, iż na podstawie art.232 k.p.c. strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, jeśli więc strona nie przedstawia dowodów to uznać należy, iż dany fakt nie został wykazany / udowodniony. Wprawdzie przepis ten zawiera też postanowienie, iż sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę, jednakże jest to tylko możliwość a nie obowiązek” (wyrok SN z 11 lipca 2001 roku, sygn. akt VCKN 406/00), gdyż „rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach w myśl art. 3 k.p.c., a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie - art. 227 k.p.c. - spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (tak wyrok SN z 17 grudnia 1996 roku, sygn. akt I CKU 45/96).

Dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym. Sąd nie egzekwuje od strony aktywności w sferze dowodowej, co oznacza, iż sąd nie może nakazać czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu. Stronę mogą obciążyć ujemne następstwa jej pasywnej postawy, fakty nieudowodnione zostaną pominięte i nie wywołają skutków prawnych z nimi związanych. Ciężar dowodu wskazany w art. 6 k.c. dotyczy także wykazania związków występujących pomiędzy faktami, a w szczególności związku przyczynowo-skutkowego, czyli że jeden fakt stanowi skutek drugiego faktu.

Przepis art.6 k.c. wskazuje podmiot zobowiązany do udowodnienia faktu, natomiast ocena, czy wywiązał się on w istocie z tego obowiązku należy do sądu (orz. SN z dnia 8 listopada 2005 r., I CK 178/05).

Przepis artykułu 129 k.p.c. reguluje sytuację, gdy strona powołała się na dowód z dokumentu, i to zarówno wtedy, gdy dołączyła jego odpis do pisma procesowego, jak i wtedy gdy nie złożyła go w sądzie. Przepis ten daje bowiem stronie prawo do zaznajomienia się z oryginałem każdego dokumentu, na jaki powołuje się strona przeciwna. Należy podkreślić, że ustawodawca, posługując się pojęciem dokumentu, rozumiał przez to oryginał dokumentu. Tam, gdzie oryginał może być zastąpiony przez odpis (np. odbitkę ksero), ustawodawca wyraźnie to zaznaczył (wyrok SN z dnia 6 listopada 2002 r., I CKN 1280/00, LEX nr 783558). Z oryginałem dokumentu zrównany został jego odpis poświadczony za zgodność z oryginałem.

Sąd Rejonowy podziela pogląd Sądu Apelacyjnego w Lublinie, wyrażony w wyroku z dnia 19 czerwca 2013 roku w sprawie I ACa 166/13, zgodnie z którym w świetle przepisów k.p.c. i orzecznictwa Sądu Najwyższego przez dokument rozumie się jego oryginał, a wyjątki, kiedy oryginał może być zastąpiony przez odpis (kserokopię), określa ustawa. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Mieści się ona w stosowanym w k.p.c. pojęciu odpisu, (jako odwzorowanie oryginału), jednak poświadczenie jej zgodności z takim oryginałem mieści w sobie jednocześnie oświadczenie strony o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Zwykła odbitka ksero (to jest odbitka niepotwierdzona, niestanowiąca dokumentu) nie może zastąpić dokumentu, na którego bazie powstała (T. Żyznowski, Komentarz do art.129 Kodeksu postępowania cywilnego, opubl. LEX, stan na 15 marca 2011 r.).

Kserokopia dokument nie poświadczona za zgodność z oryginałem w sposób wskazany w art. 129 § 2 k.p.c., znajdująca się na k. 6 nie ma zatem mocy dowodowej i nie może stanowić podstawy do dokonywania ustaleń faktycznych. Wobec tego powództwo jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.